

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

*Budapest, 2023. május 11.
Hajdúböszörmény
„Helyi Termék”*

MAGYAR NEMZETI
VIDÉKI HÁLÓZAT

A helyes élelmiszer-jelölés módjai

*Szegedyné dr. Fricz Ágnes
élelmiszerlánc szakértő*

AGRÁRMINISZTERIUM

-kislépték-
EGYESÜLET

Jelölés = információ a fogyasztók számára

A terméken megjelenő az élelmiszerre vonatkozó bármilyen információ: **szöveg, adat, védjegy, márkanév, ábra vagy szimbólum**

Az élelmiszerek kötelező jelölése

1169/2011/EU rendelet

- a) élelmiszer neve
- b) összetevők
- c) összetevők (allergia, intolerancia)
- d) bizonyos esetben összetevők mennyisége
- e) nettó mennyiség
- f) minőség-megőrzési időtartamának fogyaszthatóságának időpontja
- g) tárolási vagy felhasználási feltételek,
- h) felelős élelmiszer vállalkozó
- i) az eredet vagy a származás helye, (amennyiben a 26. cikk előírja)
- j) felhasználási útmutató, amennyiben hiánya megtévesztő
- k) alkoholtartalom 1,2 V/V% felett
- l) tápértékjelölés

Egyéb termék-specifikus előírások

Magyar Élelmiszerkönyv:

1-3/19-1 Tejtermékek

1-3/13-1 Húskészítmények

1-3/16-1 Sütőipari termékek

.....

2-109 Kézműves termékek

2-601 Hőkezeléssel tartósított termékek

.....

Kötelező jelöléseknek

- Feltűnő helyen, könnyen láthatónak, jól olvashatónak.
- Letörölhetetlennek kell lennie.
- Nem rejthetik el, tehetik kivehetetlenné, vonhatják el róluk a figyelmet **vagy szakíthatják meg** más írott vagy képi anyaggal.

Kistermelői élelmiszerek jelölése

CSOMAGOLATLAN ÉLELMISZER értékesítése	CSOMAGOLT ÉLELMISZER	
	közvetlen értékesítés	kiskereskedelem, vendéglátás részére
<ul style="list-style-type: none"> • Kistermelő neve, címe vagy gazdaságának címe • Termék nevét kiegészítő elem: <ul style="list-style-type: none"> ➤ „kistermelői” termék ➤ „termelői” méz 	<ul style="list-style-type: none"> • Kistermelő neve, címe vagy gazdaságának címe • Termék neve • Minőségmegőrzési idő vagy fogyaszthatósági idő • Fogyaszthatósági időtartam esetén tárolási feltételek • Nettó tömeg 	<ul style="list-style-type: none"> • „kistermelői” termék • „termelői” méz • Minden kötelező jelölési elem

Minimális betűméret és legnagyobb felület nagysága

A csomagolás legnagyobb felülete	Legalább 80 cm ²	Legalább 25 cm ²	Legalább 10 cm ²	10cm ² alatt
Minimális betűméret (x - magasság)	1,2 mm	0,9 mm	0,9 mm	0,9 mm
Kötelező elemek	Minden kötelező	Minden kötelező	Minden kötelező	- név, - allergén, - nettó mennyiség, - minőségmegőrzési idő
Tápérték-jelölés	Kötelező, kivéve kistermelői termék	Kötelező, kivéve kistermelői termék	Nem kötelező	Nem kötelező

A kötelező adatok megjelenítése

Egy látómezőben:

élelmiszer megnevezése

nettó mennyisége

alkoholtartalom (1,2% felett)

Ebben a látómezőben kell megjeleníteni az **egyéb jogszabályok** vagy a **Magyar Élelmiszerkönyv előírásai alapján** feltüntetendő külön jelölések közül azokat, amelyekről a jogszabály vagy a Magyar Élelmiszerkönyv így rendelkezik.

Pl. sajtoknál állománycsoport név, zsírfokozat

Copyright photo : Thierry Houyel

Az élelmiszer megnevezése

- *legyen pontos*
- tájékoztasson az *élelmiszer valódi jellegéről*
- tegye lehetővé az élelmiszer *megkülönböztetését* olyan egyéb termékektől, amelyekkel összetéveszthető.

Az összetevők jelölése

Az összetevők mennyiségi jelölése

- Az összetevő megjelenik az élelmiszer nevében
- Az összetevő szavakkal, képpel vagy grafikával hangsúlyozva van

Málna lekvár

Összetevők: málna 70%, cukor, zselésítőanyag: pektin, étkezési sav: citromsav

Száraz kolbász

Összetevők: sertéshús, sertésszalonna, só, fűszerpaprika őrlemény, fűszerek

100 g késztermék 120 g hús felhasználásával készült.

Kistermelői ribizli-málna lekvár

Összetevők: fekete- és pirosribizli (60%), málna (10%), cukor

Tárolás: Hűvös száraz helyen.

Felbontás után hűtőszekrényben tárolja és 10 napon belül fogyassza el.

Minőségét megőrzi a jelzett év végéig:

Allergének: szándékosan hozzáadott összetevők

1. Glutént tartalmazó gabonafélék	8. Diófélék
2. Rákfélék	9. Zeller
3. Tojás	10. Mustár
4. Hal	11. Szezámmag
5. Földimogyoró	12. Kén-dioxid
6. Szójabab	13. Csillagfürt
7. Tej és tejtermékek	14. Puhatestűek

Allergének jelölés

Az összetevők listájában, hangsúlyozva (**BETŰTÍPUS**, *stílus*, **háttérszín**)

pl: összetevők: **búzaliszt**, savófehérje (**tej**), bulgur (**búza**),

Ha **nincsenek felsorolva az összetevők** (pl. alkoholos italok, nagyon kisméretű csomagolások):

„**tartalmaz**” szó + allergén anyag neve (pl. **tejet** tartalmaz)

Allergének: glutén, tej, tojás, dió

Édesítőszer jelenlétének jelölése a termék nevében

„Édesítőszerrel (édesítőszerekkel)”

Engedélyezett édesítőszert (édesítőszereket) tartalmazó élelmiszer nevéhez kapcsolódóan kell feltüntetni.

„Cukorral (cukrokkal) és édesítőszerrel (édesítőszerekkel)”

Hozzáadott cukrot (cukrokat) és engedélyezett édesítőszert (édesítőszereket) tartalmazó termékeken.

FITT ENERGIA CSÖKKENTETT ÁFONYA LEKVÁR NYÍRFACUKORRAL ÉS ERITRITOLLAL 210G

Összetevők: ÁFONYA(70%), NYÍRFACUKOR, ERITRITOL, IVÓVÍZ, SŰRÍTŐ ANYAG: GYÜMÖLCSPEKTIN, CITROMLÉ (0,5%), SZUKRALÓZ.

CSÖKKENTETT ENERGIA-ÉS SZÉNHYDRÁT TARTALMÚ LEKVÁR, MAGAS GYÜMÖLCSTARTALOMMAL. HŐKEZELÉSEL TARTÓSÍTVÁ.

Tárolás: SZÁRAZ, HŰVÖS, NAPFÉNYTŐL VÉDETT HELYEN TÁROLANDÓ!FELBONTÁS UTÁN HŰTŐBEN, 5-10 C-ON TARTANDÓ.

FELBONTÁS UTÁN 5 NAPON BELÜL FOGYASSZA EL.

Adalékanyagok használata

vagy

„E” Mentés termékek előállítása???

1169/2011, VII.melléklet C. rész

Étkezési sav

Savanyúságot szabályozó anyag

Csomósodást és lesülést gátló anyag

Habzágátló

Antioxidáns

Tömegnövelő szer

Színezék

Emulgeálószer

Emulgeálósók ⁽¹⁾

Szilárdítóanyag

Ízfokozó

Lisztkezelő szer

Habosítószer

Zselésítőanyag

Fényezőanyag

Nedvesítőszer

Módosított keményítő ⁽²⁾

Tartósítószer

Hajtógáz

Térfogatnövelő szer

Kelátképző anyag

Stabilizátor

Édesítőszer

Sűrítőanyag

⁽¹⁾ Csak az ömlesztett sajtok vagy ömlesztett sajt alapú termékek esetében.

⁽²⁾ A sajtát nevet vagy E-számot nem szükséges felkúntetni.

ADALÉKANYAGOKRA PÉLDÁK

ADALÉKANYAG FUNKCIÓ	ADALÉKANYAG
Étkezési sav	E 260 - ecetsav
Savanyúságot szabályozó anyag	E 330 – citromsav, E 334 -borkősav
Térfogatnövelő szer	E 500 - nátrium-hidrogén-karbonát E 503 - ammónium-hidrogén-karbonát
Antioxidáns	C-vitamin: E 300 - aszkorbinsav

1169/2011/EU VII. melléklet C rész

- A felhasznált adalékanyag feltüntetése a **csoport névvel kezdődik.**
- Ha egy adalékanyag több célra is használható (pl. tartósítószer és antioxidáns is) el kell dönteni, hogy az adott élelmiszerben mi a **használat elsődleges célja.**
- A csoportnevet az adalékanyag követi: **neve VAGY az E száma.**

Pl.: antioxidáns: aszkorbinsav
vagy
antioxidáns: E 300

MEGKÜLÖNBÖZTETŐ MINŐSÉGI JELÖLÉS

74/2012 VM rendelet

MÉ 2 - 101 számú irányelv:

Különleges lekvárok:

1.2.4. Adalékanyagok

*Csak gyümölcspektin
használható [max. 0,5%
(m/m)-ban] Szilvalekvárhoz
gyümölcspektin sem
használható.*

- ***Gyümölcsszörpök esetében:
nem használható adalékanyag***

Rézüstben fő a finom penyigei szilvalekvár

A minőségmegőrzési időtartam

Az élelmiszerek minőségmegőrzési időtartama az az időtartam, ameddig az élelmiszer a tulajdonságait helyes tárolási körülmények között megőrzi.

„Minőségét megőrzi: ”

Mikrobiológiai szempontból gyorsan romlandó élelmiszerek a dátumot megelőzően kell feltüntetni:

„Fogyasztható: ”

Dátum jelölése: **nap – hónap - év**

Tárolási vagy felhasználási feltételek

- Fel kell tüntetni a tárolási és/vagy felhasználási feltételeket, amennyiben az élelmiszer különleges tárolási és/vagy felhasználási feltételeket igényel.

Pl. **Fogyasztható: 05. 04. 2023. 0-+5C⁰-on tárolva**

- **A csomagolás felbontása utáni megfelelő tárolás illetve felhasználás érdekében** adott esetben a tárolási feltételeket és/vagy a felhasználhatósági időt is fel kell tüntetni.

„Felbontás után tegye hűtőbe és 3 napon belül fogyassza el!”

Összetevők

Friss pasztörözött teljes tej

lilahagyma

Étkezési só

Szilárdítóanyag

E509 - Kalcium-klorid

oltóenzim

sajtkultúra

Allergének

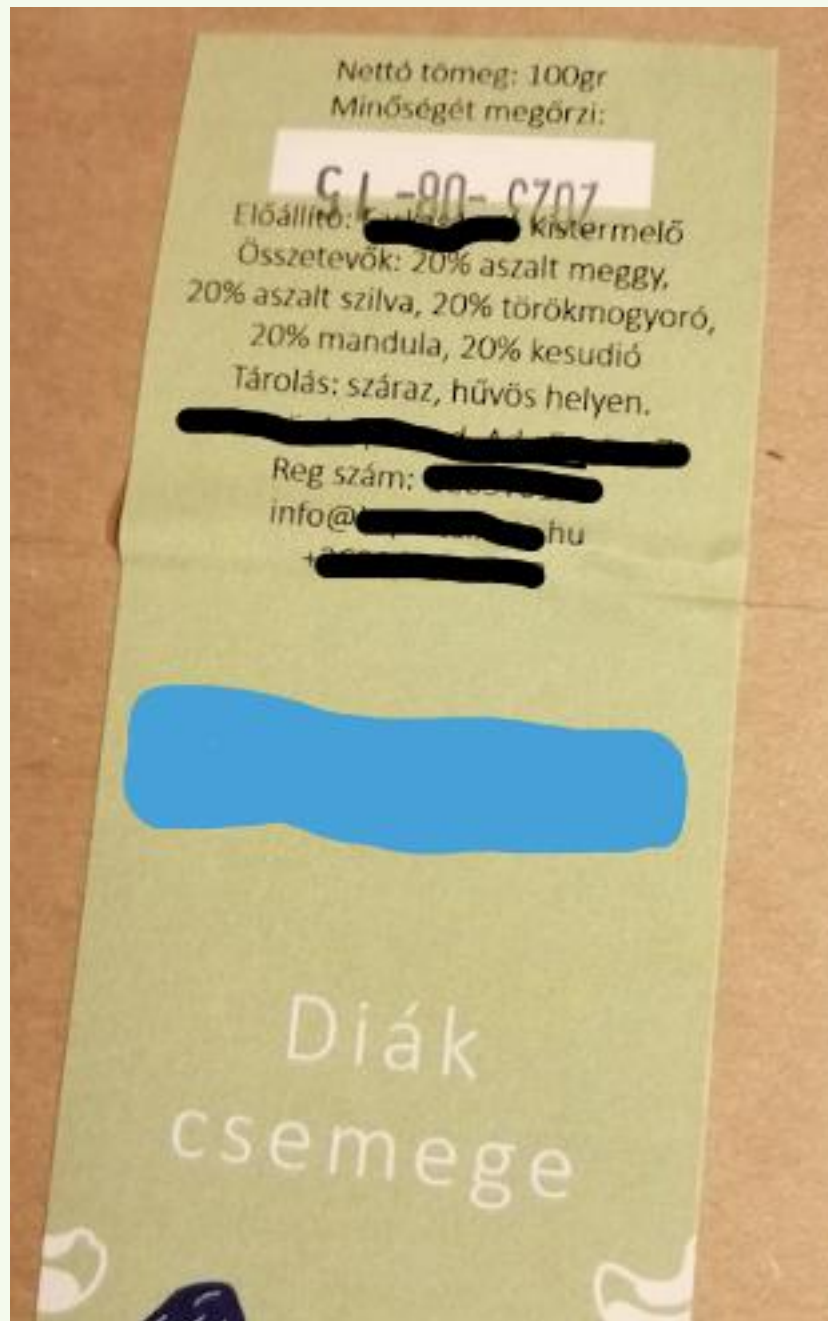
Tej

Termékleírás

A Maszlik Lilahagymás gomolya kézműves, zsíros, friss darabolt sajt vákuumcsomagolásban.

Forrás: www.Kifli.hu

Milyen hibák vannak a címkén?

Nettó tömeg: 100gr
Minőségét megőrzi:

61-90-6707

Előállító: [redacted] kistermelő

Összetevők: 20% aszalt meggy,
20% aszalt szilva, 20% törökmogyoró,
20% mandula, 20% kesudió

Tárolás: száraz, hűvös helyen.

Reg szám: [redacted]

info@[redacted].hu

+36 [redacted]

Diák
csemege

Diák csemege/diákcsemege

- (Nettó tömeg) 100g
- Minőségét megőrzi: 15-08-2023
- Tárolás: száraz, hűvös helyen.
- Összetevők: 20% aszalt meggy, 20% aszalt szilva, 20% törökmogyoró, 20% mandula, 20% kesudió.
- Előállító:.....
- Regisztrációs szám:
- info@.....
- +36 .....

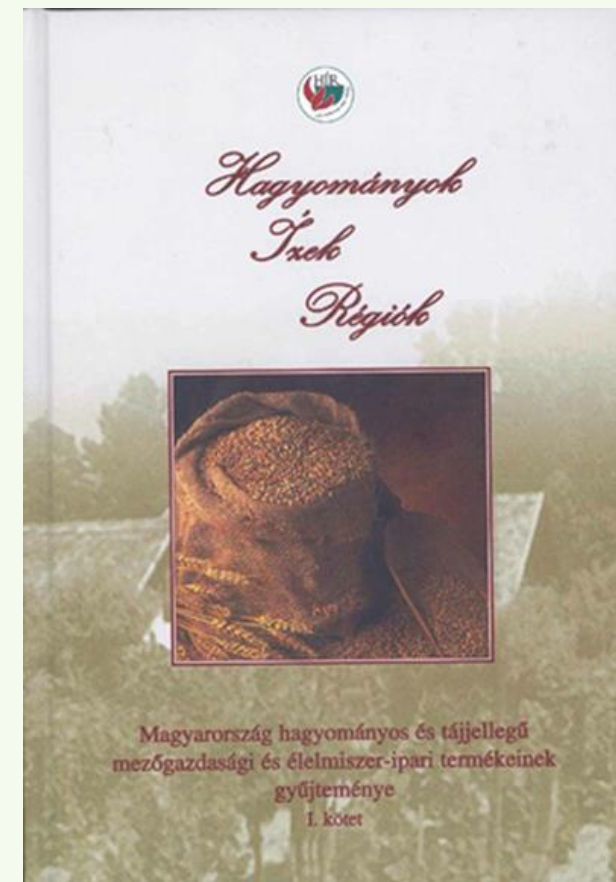
Hagyományok Írek Régiók Program

2001: HÍR Gyűjtemény (300 termékleírás)

2009: első pályázati felhívás a HÍR védjegy
használatára

2011: pályázatok benyújtása folyamatos
pályázható termékek köre bővült

KÁPOSZTÁS POGÁCSA

Apró édes káposztát és zsírt tartalmazó, hajtogatott, leveles szerkezetű, sóval borssal ízesített pogácsa

Hagyományos tájjellegű tészták

14 db HÍR védjegy *** 2db minőségi megyei termék

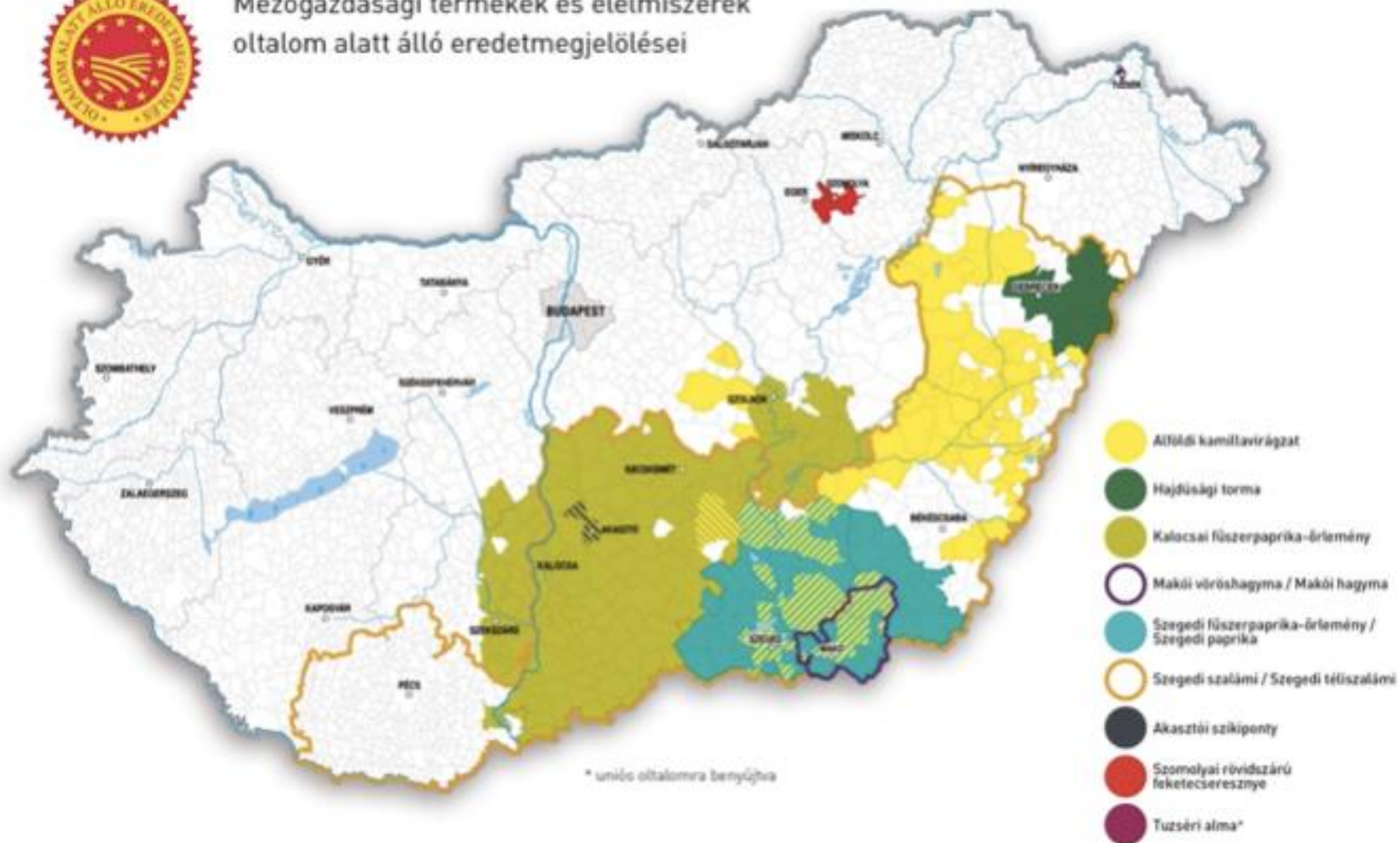

BÖSZÖRMÉNYI LAKODALMI BÉLES

Világossárgába hajló, leveles szerkezetű, ropogós sült tészta.

Mezőgazdasági termékek és élelmiszerek oltalom alatt álló eredetmegjelölései

Szomolya, a Bükkalja kőbe vésett faluja, a cseresznyefák árnyékában.

TURIZMUS
VENDÉGLÁTÁS, LÁTNIVALÓK

Kaptárkövek

Szomolya ritka természeti látniivalóval is büszkélkedhet. A Szomolyai Kaptárkövek Tanösvény, mely a természeti és kultúrtörténeti értékeket mutatja be.

[TOVÁBB]

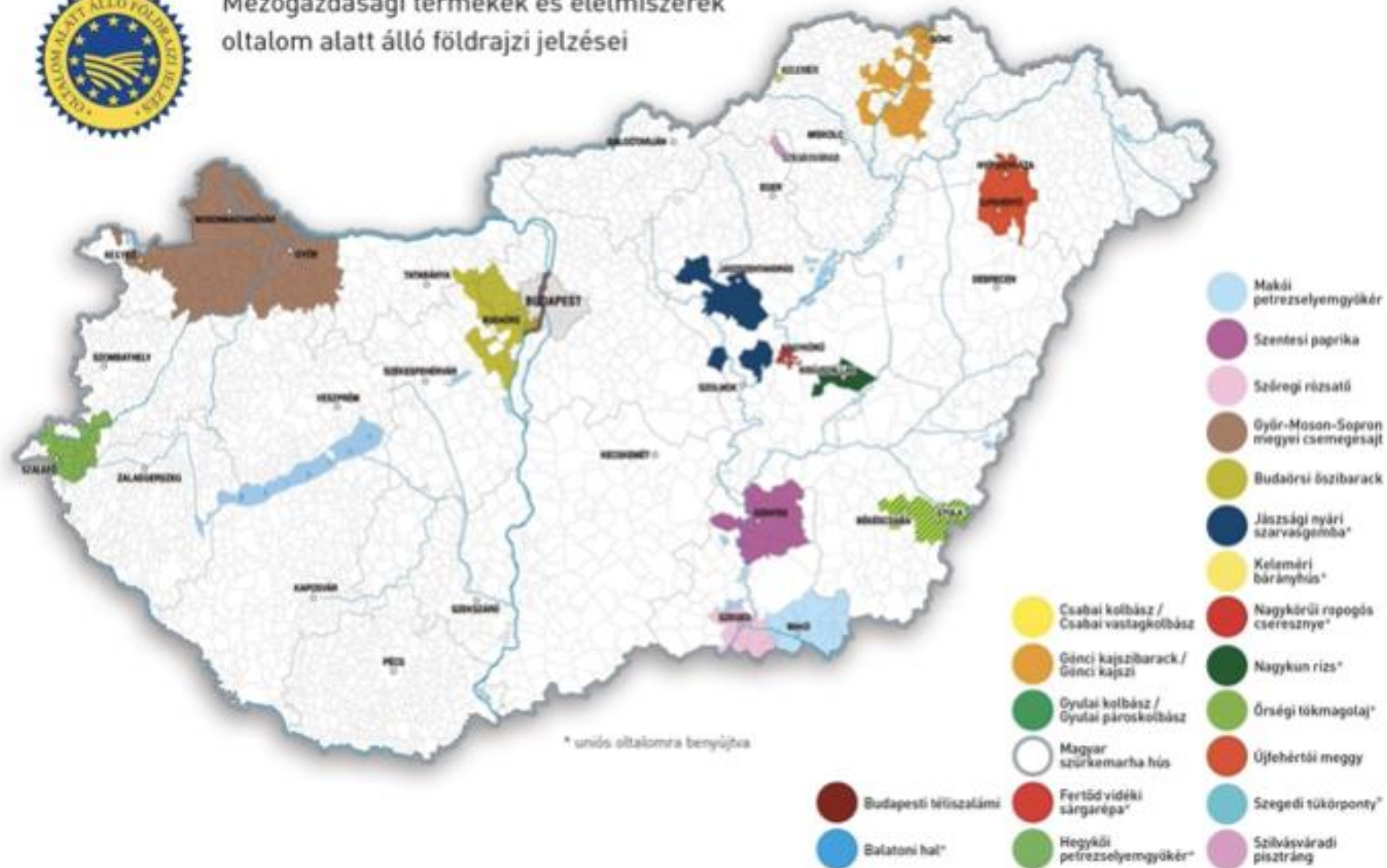
Fekete cseresznye

A gyümölcsstermesztés: Különösen ismert és kedvelt a rövidszárú feketecseresznye, amelynek jellegzetessége még bordóspiros húsa és egyedi íze.

[TOVÁBB]

Mezőgazdasági termékek és élelmiszerek oltalom alatt álló földrajzi jelzései

A Győr-Moson-Sopron megyei Csemege sajtot hagyományosan a nyugat-dunántúli megye területén állítják elő. Jellemzősége, hogy az érleléséhez szükséges, fő érlelő mikroflóra a sajt felületén az érlelés negyedik, ötödik napján már megjelenik és halványsárga bevonatot képez. A sajt a négy-öt hétig tartó érlelést követően vöröses-sárga színű, erőteljes illatú és aromás ízű, vágásfelülete röglyukas, szájjban elomló állományú.

Fotó: Tebike Kft.

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**

Szegedyné dr. Fricz Ágnes

email: szfriczagnes@gmail.com